

komme til at udvide det Omraade, paa hvilket vi har kontinuerlig Drift. Jeg skal ikke spaa om dette, Meningerne er ret delte her, men under alle Omstændigheder vil jeg dog mene, at med dette i Udsigt er det bedst for alle Parter, at vi faar indført denne Ordning, før en saadan eventuel videre Udvikling har fundet Sted. Dernæst tror jeg ogsaa, det er rigtigt, hvad der staar i Bemærkningerne, at de Virksomheder, det her drejer sig om, gennemgaaende maa siges at have haft ganske gunstige Kaar under Krigen. Der staar i Bemærkningerne til Lovforslaget en Udtalelse, som hviler paa Fabrikdirektoratets Erklæring, at disse Virksomheder „ikke trues af Konkurrence fra Udlandet“. Jeg tror, at det er rigtigt, at denne Bemærkning bliver modsagt, ellers kunde man maaske faa den Opfattelse, at det var Lovgivningsmagtens Forventning, da man gennemførte dette Lovforslag, at der ikke her kunde være Tale om Konkurrence fra Udlandet. Det har der imidlertid været paa flere Omraader; jeg skal saaledes nævne f. Eks. Papirfabrikkerne. Der har været en ikke ringe Usikkerhed over forskellige Forhold her, og ihvorvel man naturligvis altid meget gerne vil købe sine Varer paa de hjemlige Fabrikker, har det dog med Hensyn til Avispapir ikke kunnet lade sig gøre i fuld Udstrækning under Krigen. Den Institution til Fællesindkøb for Pressen, som jeg er Formand for, har saaledes indkøbt for ca. 6 Mill. Kr. Papir i Sverige og Norge. Man vil deraf kunne forstaa, at der under Krigen er paaført Papirfabrikkerne nogen Konkurrence fra Udlandet. Jeg nævner det kun, for at de Bemærkninger, der ledsager Lovforslaget, ikke senere hen skal give Løjlighed til den Misforstaaelse, at det var en given Forudsætning for vor Vedtagelse af dette Lovforslag, at Forholdene for alle disse Industrier laa saaledes, at der ikke kunde tænkes nogen Konkurrence fra Udlandet.

Enkelthederne i dette Lovforslag kan vi jo se lidt nærmere paa i et Udvalg. Der kan rejses et og andet Spørgsmaal, som jeg imidlertid ikke ønsker at fordybe mig i, men kun lige pege paa, f. Eks. det Spørgsmaal, om der ikke her burde være Tale om en Overgangstid. Det kunde maaske ogsaa være rigtigt nærmere at drøfte med Ministeren, hvorledes han tænker sig Administrationen i de Undtagelsestilfælde, som Lovforslaget handler om. Der er nogen Vejledning i saa Henseende i den Erklæring, som Direktoratet

for Arbejds- og Fabriktilsynet har afgivet, men om Ministeren er indforstaaet hermed eller ej, kunde det dog være rigtigt at faa lidt at vide om.

Med disse Ord skal jeg anbefale Lovforslaget til Tingets Velvillie og til snarest mulig Gennemførelse her i Rigsdagen.

Peder Hødebol: Med det foreliggende Lovforslag gennemføres et nyt Princip, idet der her er Tale om at fastsætte en Maksimalarbejdstid for voksne mandlige Arbejdere. Hidtil har man, saa vidt jeg ved, kun kendt en saadan Begrænsning af Arbejdstiden ved Lov for Kvinder og for mindreaarige. Ganske vist har Rigsdagen, hvad ogsaa den ærede Ordfører for Partiet Venstre (Sigurd Berg) pegede paa, tidligere drøftet herhenhørende Forhold og ved Fabrikloven af 1913 gjort sig, om jeg saa maa sige, fortrolig med den Tanke, at det ogsaa kunde blive nødvendigt under visse Forhold at fastsætte en Maksimalarbejdstid for voksne mandlige Arbejdere, idet man har givet Fabriklovens § 24 en saadan Affattelse, at de administrative Myndigheder har faaet Adgang til, naar Forholdene maatte kræve det, af Sundhedshensyn at begrænse Arbejdstiden i visse Virksomheder. Nu har det vist sig, at de paagældende Myndigheder har været usikre med Hensyn til Benyttelsen af § 24, og det er derfor nu blevet Ministeriets Opgave at fremsætte dette Lovforslag og Rigsdagens Sag at vedtage det.

Dette nye Princip i det foreliggende Lovforslag er en Indrømmelse overfor det Parti, som jeg har den Ære at repræsentere. Fra vor Side er Kravet om Fastsættelse ved Lov af en Maksimalarbejdstid af 8 Timer jo et gammelt Krav og da i første Linie for saadanne Virksomheder, der er i Gang Døgnet rundt. Dette Krav er efter vor Mening velbegrundet. Tinget er fra tidligere Løjlighed bekendt med vore Motiver, og jeg skal kun ganske kort berøre enkelte Ting.

Jeg skal minde om det ønskelige i en saadan Begrænsning for at give de paagældende Arbejdere Adgang — ligesom andre har det — til kulturelle Nydelser og kulturel Uddannelse. Blot det at følge med Tiden i vore Dage, følge med alt, hvad der foregaar i Samfundet, saaledes som en Borger gerne vil og helst bør, kræver betydelige Stunder, og denne Tid vil være mange Arbejdere forment paa Grund af deres lange Arbejdstid. Og en yderligere Uddannelse, som særlig yngre kunde ønske at opnaa, er de paa Grund